

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

KONFERENCJA

***Poza dyskursem nauczania. Kierunki zmian teorii
i praktyki wczesnej edukacji***
***Outside the teaching discourse. Directions of changes in theory and practice
of early education***

PATRONAT HONOROWY:

Organizacja Narodów
Zjednoczonych
dla Wychowania,
Nauki i Kultury

Polski Komitet
do spraw UNESCO

dla każdego dziecka

KONFERENCJA

Poza dyskursem nauczania. Kierunki zmian teorii i praktyki wczesnej edukacji

Komitet naukowy

prof. dr hab. Bogusław Śliwerski – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej
prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej
prof. dr hab. Barbara Smolińska-Theiss – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej
prof. APS, dr hab. Jarosław Rola – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej
prof. dr hab. Maria Kielar-Turska – Akademia Ignatianum w Krakowie, PK OMEP
prof. dr hab. Dorota Klus-Stańska – Uniwersytet Gdański, PK OMEP
prof. dr hab. Irena Adamek – ATH w Bielsku Białej
prof. dr hab. Katarzyna Krasoń – Uniwersytet Śląski
prof. CHAT, dr hab. Bogusław Milerski – Chrześcijańska Akademia Teologiczna
PhD Laila Gustavsson, Kiristianstad University, OMEP Sweden
PhD Alicja Renata Sadownik, Western Norway University of Applied Sciences, OMEP Norway

Komitet programowy:

prof. dr hab. Józefa Bałachowicz – *przewodnicząca*
prof. UWM, dr hab. Marzanna Nowicka
prof. UWb, dr hab. Janina Uszyńska-Jarmoc
prof. UMCS, dr hab. Jolanta Andrzejewska – UMCS, PK OMEP
prof. UAM, dr hab. Kinga Kuszak – UAM, PK OMEP
dr hab. Urszula Szuścik – UŚ
dr Ewa Lewandowska – APS, PK OMEP
dr Agnieszka Olechowska – APS

Komitet organizacyjny:

dr Marta Krasuska-Betiuk – *przewodnicząca*
dr Katarzyna Pardej – APS
dr Maria Pielichowska – APS
dr Anna Witkowska-Tomaszewska – APS
mgr Edyta Ćwikła – APS
mgr Małgorzata Zambrowska – APS – *sekretarz*
mgr Edyta Żebrowska – APS

CZWARTEK, 15.11.2018 r.

9:15-14:15 SESJA PLENARNA/PLENARY SESSION AULA B

9:15-9:30 **Powitanie uczestników konferencji / Welcome of participants:** Rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej – prof. Stefan Kwiatkowski, Przewodnicząca Zespołu Edukacji Elementarnej przy KNP PAN prof. Józefa Bałachowicz, Prezes Polskiego Komitetu OMEP dr Ewa Lewandowska

Moderatorki: prof. Maria Kielar-Turska, dr Ewa Lewandowska, dr Agnieszka Olechowska

9:30-10:00 *Poza dyskursem nauczania – nauczyciel jako specjalista od uczenia się*, prof. Józefa Bałachowicz, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

10:00-11:30 *Edukacja outdoorowa i zrównoważony rozwój w Szwecji*, PhD Laila Gustavsson, Kristianstad University, Kristianstad, OMEP Sweden

11:30-13:00 *Pedagogika wczesnej edukacji – redefinicja, rekonstrukcja, transformacja, badania, perspektywy, otwarcia...*, Ph.D. Christie L. Cavanaugh, Clinical Assistant Professor and edTPA Coordinator, University of North Carolina, Greensboro, USA

13:00 -13:15 Przerwa kawowa/Coffee break

Moderatorki: dr hab. prof. UWM Marzenna Nowicka, dr hab. prof. UMCS Jolanta Andrzejewska

13:15-13:45 *Wyjść poza nauczanie i standaryzację dziecka we wczesnej edukacji?* prof. Dorota Klus-Stańska, Uniwersytet Gdański, PK OMEP

13:45-14:15 *O kompetencjach nauczyciela*, prof. Joanna Madalińska-Michalak, Uniwersytet Warszawski

14:15-15:00 Przerwa obiadowa/Lunch break

15:00-18:00 OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 1, SALA 3310

Dziecko i dzieciństwo w zmieniającym się świecie, „Dziecko bez granic” – przestrzenie wolności i odpowiedzialności. Dyskursy dziecka i dzieciństwa a projekty edukacyjne

Moderatorzy: dr hab. prof. ChAT Marek Piotrowski, dr hab. Małgorzata Zalewska-Bujak, Uniwersytet Śląski

Tworzenie przestrzeni edukacyjnych przez dzieci w przedszkolu, dr hab. prof. UMCS Jolanta Andrzejewska, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, PK OMEP

Edukacja outdoorowa a zmiana relacji nauczyciel – uczeń, dr Ewa Lewandowska, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, PK OMEP

Alienacja ekologiczna w sferze edukacji – refleksje nad pokoleniem pasażerów, dr Patrycja Brudzińska, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Postrzeganie samodzielności przez uczniów klas trzecich pracujących według koncepcji Planu Daltońskiego, dr Dorota Domagała, Wielkopolska Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Środzie Wielkopolskiej

Świat wartości w edukacji wczesnoszkolnej w kontekście współczesnych trendów i zmian społecznych, dr Izabela Gątarek, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Dziecięce doświadczenia literackie w kształtowaniu tożsamości człowieka, dr Iwona Konopnicka, Uniwersytet Opolski

Różnica i różnorodność we wczesnej edukacji – celebrowane czy marginalizowane? dr Małgorzata Kowalik-Olubińska, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Metodyka zachowa a kształtowanie i rozwijanie samodzielności dziecka w dochodzeniu do wiedzy, mgr Dominika Machnio, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

Pozrą nas pewnie dzięki bestie – (po)ważny teatr dziecięcy w postteatralnym świecie, mgr Katarzyna Maliszewska, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Dziecko w ponowoczesnej rzeczywistości wychowawczej. Dziecięce doświadczenie świata życia w perspektywie filozoficzno-antropologicznej, dr Monika Miczka-Pajestka, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

Uczenie się odpowiedzialności przez dziecko w wieku przedszkolnym, dr Iwona Samborska, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Wychowanie dzieci w wieku przedszkolnym do wolności i odpowiedzialności, dr Stanisława Włoch, Uniwersytet Opolski

Na czym polega fenomen wychowania i sekret najszczęśliwszych dzieci na świecie - refleksje wokół współczesnych modeli wychowania, dr Elżbieta Wieczór, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Dzieciństwo nauczycieli i habitualny wzorzec ucznia – na podstawie nauczycielskich narracji, dr hab. Małgorzata Zalewska-Bujak, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Kultura myślenia w klasie szkolnej – o mechanizmach socjalizacji poznawczej dziecka, dr Dorota Zdybel, Akademia Ignatianum w Krakowie

SEKCJA 2, SALA 3094

Dziecko w dyskursach uczenia się. Uczenie się jako centralna kategoria konstytuująca procesy edukacyjne. Rozumienie uczenia się w teorii i praktyce

Moderatorki: dr hab. prof. UWM Joanna Garbula, dr hab. prof. UWB Janina Uszyńska-Jarmoc

Współdział uczniów edukacji wczesnoszkolnej w konstruowaniu procesu wychowawczo – dydaktycznego w systemie Marii Montessori, dr Buk-Cegiełka Marta, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Nauczanie ucieleśnione i jego kontekstualność jako praktyka kulturowa wczesnej edukacji w Japonii, dr Mirosława Cyłkowska-Nowak, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

Dyskursy o dzieciach i dzieciństwie, dr hab., prof. UWM Joanna Garbula, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Edukacja seksualna dziecka – szansą na poznanie siebie, dr Bożena Grzeszkiewicz, Uniwersytet Szczeciński, PK OMEP

Edukacja wczesnoszkolna jako przestrzeń (nie)doświadczenia codziennych praktyk demokratycznych przez dziecko, dr Ewa Kochanowska, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

Partycypacja rodziców w edukacji dziecka na etapie wczesnej edukacji – perspektywa teoretyczna, mgr Joanna Lorenc, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

Badanie możliwości rozwoju kompetencji kluczowych dzieci podczas ich aktywności w grze Minecraft, mgr Adam Naruszewicz, Uniwersytet w Białymstoku, PK OMEP

Ignorowanie pytań i stwierdzeń uczniów przez nauczyciela - konteksty, typy, możliwe przyczyny i rezultaty zjawiska, dr hab., Beata Oelszlaeger-Kosturek, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Potoczne koncepcje dzieci w młodszym wieku szkolnym dotyczące uczenia się człowieka w ciągu całego życia, dr hab. prof. UWB Janina Uszyńska-Jarmoc

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej wobec personalizacji edukacji, dr Joanna Skibska, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

Aspekty wychowania do demokracji w pedagogice C. Freineta, dr Tatiana Kłosińska, Uniwersytet Opolski

Obraz edukacji wczesnoszkolnej w wypowiedziach nauczycielek języka polskiego w czwartej klasie, mgr Monika Kupiec, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

O zmianach w języku dziecka – z perspektywy pedagoga, dr hab. prof. UAM Kinga Kuszak, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, PK OMEP

Czy wiem jak się uczyć? – kompetencja metauczenia się studentów pedagogiki w świetle wyników badań, mgr Monika Żak-Skalimowska, Uniwersytet w Białymstoku, PK OMEP

SEKCJA 3, SALA 3634

Codziennosc edukacyjna – wyzwania i przestrzenie uczenia się. Refleksja nad praktyką edukacji, dekonstrukcja i krytyka, języki codzienności szkolnej. Sposoby realizacji ambitnych celów, twórcze działanie dziecka

Moderatorki: dr hab. prof. UWB Małgorzata Głowska-Sołdatow, dr hab. prof. UAM Hanna Krauze-Sikorska

Dzieci z chorobami przewlekłymi w przestrzeni szkoły ogólnodostępnej – od diagnozy medycznej i psychopedagogicznej do systemowego wsparcia, dr hab. prof. UAM Hanna Krauze-Sikorska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, PK OMEP

Poprawność wykonywanych zadań i ocena ich trudności w świetle badań nad kompetencjami matematycznymi i naukowo-technicznymi uczniów klas trzecich szkoły podstawowej, dr hab. Małgorzata Głowska-Sołdatow, Uniwersytet w Białymstoku

Wsparcie dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych w świetle samooceny kompetencji pedagogicznych nauczycieli wczesnej edukacji, dr Ewa Kulawska, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Koloryt ekspansji i potrzeba hubrystyczna u dzieci w wieku wczesnoszkolnym zaangażowanych w innowacyjny projekt pedagogiczny, dr Małgorzata Katarzyna Łączyk, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Samodzielność uczenia a pomoc dziecku z trudnościami w uczeniu się, dr hab. prof. SGGW Ewa Skrzetuska, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Prawa uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a idee zrównoważonego rozwoju, dr Agnieszka Olechowska, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

Przygotowanie nauczycieli wczesnej edukacji do udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej – uczelniana fikcja czy realne możliwości? dr Agnieszka Pawluk-Skrzypek, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Nauczyciele innowatorzy w rzeczywistości systemu szkolnego, dr hab. prof. UWB Elżbieta Jaszczyszyn, Uniwersytet w Białymstoku, PK OMEP

Rekonstrukcja znaczeń nadawanych pieniądzwowi przez dzieci w młodszym wieku szkolnym, dr Renata Raszka, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Współpraca nauczycieli przedszkoli z dziadkami – w opinii dziadków, dr Ewa Jagiełło, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, PK OMEP

Szkoła wspierająca aktywność twórczą wyzwaniem współczesności, dr Barbara Kurowska, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

O nieprzedstawieniach i twórczości, czyli abstrakcja w aktualizowaniu i stymulowaniu twórczego myślenia u dzieci w wieku wczesnoszkolnym na zajęciach plastycznych, mgr Iwona Tomas, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Cyfrowość w szkole – jaka perspektywa edukacji dzieci?, dr hab. prof. UWM Marzenna Nowicka, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Ewolucja programów kształcenia zintegrowanego w Polsce, dr Elżbieta Marek, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Nabywanie kompetencji poznawczych i społecznych w toku uczenia się zespołowego z wykorzystaniem robotów edukacyjnych, mgr Sandra Kadłubowska, Uniwersytet w Białymstoku

WARSZTATY 15:00-18:30 BUDYNEK C, SALA 3429

- 15:00-16:30 **Warsztat 1:** *Prawa dziecka jako uniwersalne wartości w edukacji. Twórcze metody edukacji o prawach dziecka*, mgr Ewa Falkowska, mgr Małgorzata Połowniak-Dąbrowska, UNICEF Polska
- 16:30-17:30 **Warsztat 2:** *Edukacja dla zrównoważonego rozwoju w kontekście nowego prawa oświatowego*, dr Ewa Lewandowska, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, PK OMEP
- 17:30-18:30 **Warsztat 3:** *Wspieranie rozwoju dziecka. Gry planszowe we wczesnej edukacji*, mgr Małgorzata Zambrowska, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Stowarzyszenie ROZWIŃ SIĘ Edukacja, Kultura, Sport

PIĄTEK, 16.11.2018 r.
9:15-13:45 SESJA PLENARNA/PLENARY SESSION AULA B

Moderatorki: prof. Katarzyna Krasoń, dr hab. prof. UAM Kinga Kuszak

- 9:15-10:00 *Wartości edukacji domowej: poznawcze osiągnięcia dzieci i oczekiwania rodziców*,
prof. Maria Kielar-Turska, Akademia Ignatianum, Kraków, PK OMEP,
- 10:00-10:45 *Profesjonalny, refleksyjny – kształcenie nauczycieli wychowania przedszkolnego w Norwegii*,
PhD Alicja Renata Sadownik, Western Norway University of Applied Sciences, Bergen, OMEP
Norway
- 10:45-11:15 *Korczakowskie inspiracje dla edukacji wczesnoszkolnej* (wokół lektury Janusza Korczaka: Bobo),
prof. Barbara Smolińska-Theiss, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej,
Warszawa

11:15 -11:30 Przerwa kawowa/Coffee break

Moderatorki: prof. Józefa Bałachowicz, dr hab. prof. SGGW Ewa Skrzetuska

- 11:30-12:00 *Nieafirmacyjne ujęcie wychowania w edukacji wczesnoszkolnej. Wyzwanie pedagogiki krytycznej*,
dr hab. prof. ChAT Bogusław Milerski, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie
- 12:00-12:30 *Fenomen czasu jako osobliwość w rozwoju dziecka*, prof. Aleksander Nałaskowski Uniwersytet
Mikołaja Kopernika w Toruniu
- 12:30-13:00 *Śmierć na niby – tworzenie znaczeń w zabawach iluzyjnych dzieci*, prof. Katarzyna Krasoń,
Uniwersytet Śląski w Katowicach
- 13:00-13:30 *Kierunki zmian w edukacji plastycznej – teoria i praktyka*, dr hab. Urszula Szuścik,
Uniwersytet Śląski w Katowicach
- 13:30-13:45 **Podsumowanie sesji plenarnej Konferencji**, prof. Józefa Bałachowicz, Zespół Edukacji
Elementarnej przy KNP PAN

13:45 -14:30 Przerwa obiadowa/Lunch break

14:30-17:30 OBRADY W SEKCJACH

SEKCJA 4, SALA 3310

***Pedagogika wczesnej edukacji – orientacje badawcze i szkoły naukowe. Badanie praktyki edukacyjnej –
nauczyciel badacz i innowator. Różnorodność w budowaniu modeli edukacji, przestrzenie aktywności dzieci
i nauczycieli***

Moderatorki: dr hab. prof. UWM, Małgorzata Suświłło, dr hab. prof. WSEil Agnieszka Weiner

Olsztyńska szkoła wczesnej edukacji – drogi rozwoju, dr hab. prof. UWM Małgorzata Suświłło, Uniwersytet
Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Wybrane pojęcia matematyczne a ich rozumienie przez uczniów edukacji wczesnoszkolnej,
dr Joanna Żądło-Treder, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

Krytyczne myślenie (nie)dostępne uczniom edukacji wczesnoszkolnej, dr Barbara Nawolska, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

Mono- i wielokulturowość polskiej pedagogiki wczesnoszkolnej, dr Ewa Żmijewska, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

Next Generation Science Standards i rozwiązania polskich nauczycieli, dr hab. prof. ChAT Marek Piotrowski, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie

Profil aktywności muzycznej uczniów na progu adolescencji w perspektywie dekady (2007-2017), dr hab. prof. WSEil Agnieszka Weiner, Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie

Inteligencja muzyczna kandydatów na nauczycieli wczesnej edukacji, dr hab. Rafał Majzner, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

Nauczycielskie obrazy dziecka w perspektywie biograficznych badań pedagogicznych, dr Monika Jurewicz, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, PK OMEP

Partycypacja uczniów w uczeniu się matematyki – wnioski z badania „Nauczanie matematyki w szkole podstawowej”, mgr Małgorzata Zambrowska, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

Czytanie intermedialne kompetencją współczesnego dziecka, dr Marta Krasuska-Betiuk, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

Kompetencje społeczno-emocjonalne w procesie kształcenia nauczycieli wczesnej edukacji, dr Stefan T. Kwiatkowski, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie

Ocena opisowa w edukacji wczesnoszkolnej, mgr Edyta Ćwikła, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

Interdyscyplinarna edukacja przez sztukę od najmłodszych lat, mgr Małgorzata Minchberg, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

Wyzwania edukacji domowej w Polsce, mgr Marta Poruszek, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

Wachlarz możliwości i kwintet umysłów w edukacji, dr Aldona Kopik, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, PK OMEP

WARSZTATY 12:00-15:45

12:00-13.30 **Warsztat 4:** *Edukacja outdoorowa i zrównoważony rozwój*, PhD, Laila Gustavsson, Kristianstad University, Kristianstad, OMEP Sweden

UWAGA:

Warsztat 4 realizowany będzie na zewnątrz na terenach przyległych do uczelni

13:45-14:45 **Warsztat 5:** *Tworzenie przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej samodzielnej pracy dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym*, dr Dorota Domagała, Wielkopolska Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Środzie Wielkopolskiej **BUDYNEK C, sala 3429**

14:45-15.45 **Warsztat 6:** *80 cm, czyli o edukacji pomiędzy – edukacji poza schematem*, mgr Izabella Gorczyca, dr Joanna Górecka, Szkoła Podstawowa Montessori, Konstancin Jeziorna, **BUDYNEK C, sala 3429**